

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 6.

Vydána dne 7. dubna 1955

Cena Kčs 1,50

OBSAH:

11. Zákon o vodním hospodářství.

11.**Zákon**

ze dne 23. března 1955

o vodním hospodářství.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.**Úvodní ustanovení.**

Veškeré povrchové a podzemní vody slouží k zabezpečení hospodářských a jiných společenských potřeb.

Část první.**Hospodaření s vodami a plánování.****§ 2.****Hospodaření s vodami.**

S povrchovými a podzemními vodami je třeba plánovitě hospodařit technicky i ekonomicky nejvhodnějšími prostředky a způsoby tak, aby byla udržena rovnováha mezi kapacitou vodních zdrojů a potřebou vody a aby byl zachován vyhovující stupeň čistoty vody.

§ 3.**Plánování.**

Státní vodohospodářský plán schválený vládou je směrným plánem pro veškerá vodo-

hospodářská opatření všech odvětví národního hospodářství, jakož i pro základní vodo-hospodářská opatření při územním plánování; je jedním ze základních podkladů pro vypracování výhledových plánů všech hospodářských odvětví, pokud mají požadavky na vodní zdroje, nebo pokud jinak ovlivňují hospodaření s vodami.

§ 4.**Distribuce vody.**

(1) Distribuce vody se provádí podle plánu, jehož návrh sestavuje Ústřední správa vodního hospodářství; schvaluje jej vláda jako součást státního plánu rozvoje národního hospodářství.

(2) Vyžaduje-li to plnění státního plánu rozvoje národního hospodářství, nebo je-li nedostatek vody, může vodohospodářský orgán po provedeném řízení na dobu nezbytné potřeby omezit nebo i zastavit zvláštní užívání vody.

Část druhá.

Užívání vod, koryt toků, pobřežních pozemků, vypouštění odpadních vod a ochrana proti vodám.

§ 5.**Zásada hospodárnosti při užívání vod.**

(1) Vod se smí užívat jen takovým způsobem, takovou měrou a pro takové účely, aby

tím nebylo ohroženo jejich nejúčelnější a nejhospodárnější využití s hlediska péče o zdraví lidu, potřeb zemědělské výroby a ostatních odvětví národního hospodářství.

(2) Při stanovení a změnách výrobních postupů je nutné učinit opatření, aby voda byla využita co nejhospodárněji, zejména jejím opětovaným používáním, aby voda byla řádně vyčištěna a aby byly využity hodnotné látky obsažené v odpadních vodách.

(3) Při projektování, výstavbě a provozu nových čistících zařízení odpadních vod je nutné zajistit i hospodárné využití hodnotných látek obsažených v těchto vodách.

§ 6.

Obecné užívání vod a jednoduchá zařízení.

(1) Obyčejným způsobem, k němuž není třeba zvláštního zařízení, jako ke koupání, praní, mytí, napájení a plavení zvířat, k vodním a ledním sportům může užívat každý povrchových vod bez povolení nebo souhlasu vodohospodářského orgánu. Povolení nebo souhlasu vodohospodářského orgánu není třeba ani ke zřizování jednoduchých zařízení na jednotlivých nemovitostech k zachycení vody a k ochraně jednotlivých nemovitostí proti škodlivým účinkům vod. Obecným užíváním vod a jednoduchými zařízeními k zachycení vod a k ochraně nemovitostí nesmějí se poškozovat břehy, vodohospodářská zařízení, zařízení pro chov ryb, měnit odtokové poměry, zhoršovat jakost vody, ani poškozovat obecné zájmy a práva jiných.

(2) V případě obecného nebezpečí může vodohospodářský orgán upravit nebo i zakázat obecné užívání povrchových vod a provádění jednoduchých zařízení; v ostatních případech může tak učinit jen v součinnosti s dotčenými orgány.

§ 7.

Užívání vod k plavbě a její provoz.

(1) Plavba lodí (převoz), vorů a plavení dříví v nesvázaném stavu musí být provozována

takovým způsobem, aby nedocházelo k ohrožení nebo poškozování koryt toků, břehových úprav, vodohospodářských děl, zařízení a jejich provozu nebo ke škodám při provádění vodohospodářských staveb.

(2) Při provozování plavby se nesmějí do vody vypouštět látky, které by mohly nepříznivě změnit jakost vody. O zneškodňování vypouštěných látek, zejména olejů a popela, jakož i o vypouštění odpadních vod z objektů sloužících k plavebním účelům platí přiměřeně ustanovení § 9.

(3) Žádost o udělení povolení nebo o souhlas k vybudování hydrotechnických částí přístavů a překladišť, jakož i staveb a zařízení sloužících plavbě lodí (převozů), vorů a plavení dříví v nesvázaném stavu, která se zřizují v tocích, v korytě, na březích nebo v zátopovém území, projedná vodohospodářský orgán před rozhodnutím s příslušnými orgány ministerstva dopravy. Povolení ministerstva národní obrany nebo vnitra se připojuje k žádosti, stanoví-li tak zvláštní předpisy.

(4) Jinak upravují užívání vod k plavbě zvláštní předpisy.

(5) Pokud jde o ochranu zájmů plavebního provozu, spolupracují vodohospodářské orgány při provádění tohoto zákona s orgány státní plavební správy.

§ 8.

Zvláštní užívání vod.

(1) Povolení vodohospodářského orgánu je třeba:

- a) k užívání povrchových vod, k zachycování vod na jednotlivých nemovitostech a k ochraně nemovitostí proti škodlivým účinkům povrchových vod jiným způsobem, než jak je uvedeno v §§ 6 a 7 odst. 4, jakož i k užívání vod podzemních;
- b) k vypouštění odpadních vod do povrchových nebo podzemních vod;
- c) ke zřizování vodohospodářských děl a zařízení potřebných k účelům uvedeným pod písm. a) a b).

(2) Vypouštění odpadních vod povolí vodohospodářský orgán jen tehdy, bude-li vybudováno vyhovující čistící zařízení odpadních vod, nebo bude-li jinak postaráno o jejich zneškodnění.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí přiměřeně i při změnách těchto zařízení a opatření.

§ 9.

Výroba v nových závodech nebo v nových výrobních a jiných zařízeních, při které vznikají závadné odpadní vody, jakož i provoz kanalizačních zařízení sídlišť, nesmějí být zahájeny, pokud není vybudováno a dáno do provozu vyhovující zařízení na čištění nebo zneškodnění odpadních vod. V odůvodněných výjimečných případech může vláda povolit časově omezenou výjimku z tohoto ustanovení.

§ 10.

Stavby, zařízení a porosty v korytech a zátopových územích.

(1) Souhlasu vodohospodářského orgánu je třeba:

- a) ke stavbám a zařízením, pokud ovlivňují vodní hospodářství, povoleným podle jiných předpisů, jakož i k odvolání nebo změnám vydaných povolení;
- b) ke zřizování plotů a skládek, k vysazování, pěstění, kácení nebo odstraňování stromů, keřů a pod. v zátopovém území, zejména pokud mohou mít nepříznivý vliv na odtok vody, odchod ledů, nebo jakost vody, anebo mohou být příčinou tvoření výmolů a nánosů;
- c) ke změnám staveb, zařízení a opatření uvedených pod písm. a) a b);
- d) k těžbě materiálu v zátopovém území;
- e) k zasypávání odstavených ramen, tůní a výmolů.

(2) Žádost o udělení souhlasu ke stavbám a zařízením a k jejich změnám je třeba doložit projekty těch částí staveb a zařízení, které ovlivňují vodní hospodářství.

§ 11.

Užívání koryt toků a pobřežních pozemků.

(1) Pozemků, po nichž odtékají vody v tocích, a pozemků v opuštěných korytech může orgán spravující tok užívat bez náhrady k zřizování, provozu a udržování vodohospodářských děl a zařízení nebo k provádění hospodářských prací a k jiným vodohospodářským účelům. Dojde-li k pochybnostem o tom, zda jde o takové pozemky, a v jakém rozsahu je jich třeba použít, rozhodne vodohospodářský orgán.

(2) Těžít písek, štěrky, bahno, s výjimkou léčivého bahna, valouny a podobně z koryt toků včetně odstavených ramen a odstraňovat nánosy a ostrovy nově vzniklé v tocích je možné, jen pokud nejsou ohroženy vodohospodářské zájmy. Ústřední správa vodního hospodářství stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady, kdo je oprávněn k těžbě a určuje její všeobecné podmínky; o přípustnosti těžby v jednotlivých případech a o jejich podrobnějších podmínkách rozhoduje orgán spravující vodní tok.

(3) Vlastníci pobřežních pozemků jsou povinni po provedeném řízení trpět, aby na těchto pozemcích byly k ochraně břehů ponechány, odstraňovány nebo nově vysazovány stromy a keře bez nároku na náhradu. Vodohospodářský orgán může uložit vlastníkům pobřežních pozemků, aby na svůj náklad odstranili bez nároku na náhradu stromy a keře, vyžaduje-li to ochrana břehů a nerušený odtok velkých vod.

Část třetí.

Ochrana vod.

§ 12.

Péče o vody a jejich ochrana proti znečišťování a změně teploty.

(1) Kdo jakýmkoliv způsobem nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, je povinen pečovat o uchování jejich přirozeného stavu. Tyto vody se nesmějí znečišťovat ani

se nesmí uměle měnit jejich teplota, aby neutrply jejich jakost, samočisticí schopnost a možnost použití pro účely, k nimž je jejich třeba. Dosavadní znečišťování vod je nutné plánovitě odstraňovat investiční výstavbou potřebných čistících zařízení a vhodným rozmístováním výrobních zařízení.

(2) K ochraně vod patří též péče o prameny, koryta toků, nádrže, jakož i o studny a jiná zařízení pro jímání podzemní vody.

(3) Dojde-li k činům porušujícím tyto povinnosti, rozhodne vodohospodářský orgán o způsobu nápravy.

§ 13.

Ochrana proti škodlivým účinkům zvláštních druhů vod.

(1) Povrchové a podzemní vody je třeba chránit proti škodlivým účinkům některých zvláštních druhů vod, zejména vod solných, důlních a smíšených se zemními ořeji, a to již opatřením v závodě, ze kterého takové vody odtékají. Totéž platí pro použité i nepoužité odpadní vody z lázeňských a zřídelených zařízení.

(2) Ústřední správa vodního hospodářství stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady všeobecné podmínky pro ochranu povrchových a podzemních vod.

§ 14.

Ochrana vodních zdrojů.

(1) K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti vodních zdrojů vodohospodářský orgán stanoví podle potřeby po provedeném řízení ochranná území.

(2) Vodohospodářský orgán také určí, jakým způsobem se tato ochrana v ochranném území provádí; při tom může po projednání s orgány, jejichž zájmy by byly dotčeny, omezit užívání nemovitostí na tomto území, po případě nařídit provedení potřebných úprav.

(3) Slouží-li ochranné území obecnému zájmu, hradí vodohospodářský orgán náklady spojené s jeho zřízením. Zřizuje-li se ochran-

né území výhradně nebo převážně v zájmu určité organizace, hradí náklady tato organizace.

§ 15.

Opatření ke zlepšení vodohospodářských poměrů.

Vlastníci a uživatelé pozemků v povodí toků jsou povinni hospodařit na nich tak, aby zároveň přispívali ke zlepšení odtokových poměrů, k udržení půdní vláhy, ke zlepšení poměrů podzemních vod a k ochraně proti erosi. Podrobnosti, zejména pokud jde o vymezení dotčených pozemků, o způsob jejich úpravy a o hospodaření na nich upraví zúčastněné ústřední úřady v dohodě s Ústřední správou vodního hospodářství podle zásad státního vodohospodářského plánu v souladu se státním plánem rozvoje národního hospodářství v oboru zemědělské a lesní výroby.

Část čtvrtá.

Organisace vodního hospodářství.

§ 16.

Vodohospodářské orgány.

(1) Vodohospodářskými orgány podle tohoto zákona jsou:

- a) Ústřední správa vodního hospodářství jako ústřední úřad a Správa vodního hospodářství na Slovensku;
- b) výkonné orgány národních výborů.

(2) Ústřední správa vodního hospodářství je podřízena ministru lesů a dřevařského průmyslu; řídí ji předseda, kterého jmenuje vláda.

(3) Správa vodního hospodářství na Slovensku je podřízena pověřenci lesů a dřevařského průmyslu; řídí ji předseda, kterého jmenuje sbor pověřenců.

(4) Za činnost Správy vodního hospodářství na Slovensku zodpovídá její předseda pověřenci lesů a dřevařského průmyslu a předsedovi Ústřední správy vodního hospodářství. Předseda Ústřední správy vodního hospodářství řídí činnost Správy vodního hospodářství

na Slovensku směrnicemi a pokyny, které dává předsedovi Správy vodního hospodářství na Slovensku; výjimečně vykonává svou působnost na Slovensku s jeho vědomím též přímo.

§ 17.

Orgány Ústřední správy vodního hospodářství.

(1) Ústřední správa vodního hospodářství provádí své úkoly přímo nebo svými orgány, jimiž jsou výzkumné nebo projekční ústavy, orgány technického rozvoje a hospodářsko-výrobní organizace.

(2) Ústřední správa vodního hospodářství může zřizovat hospodářskovýrobní organizace jako samostatné právnické osoby a upravit jejich poměry.

§ 18.

Statuty.

(1) Statut Ústřední správy vodního hospodářství a Správy vodního hospodářství na Slovensku schvaluje vláda.

(2) Statuty orgánů Ústřední správy vodního hospodářství vydává ministr lesů a dřevařského průmyslu; jejich organizační řády vydává Ústřední správa vodního hospodářství a Správa vodního hospodářství na Slovensku.

§ 19.

Úkoly Ústřední správy vodního hospodářství.

(1) Ústřední správě vodního hospodářství přísluší zejména:

1. správa vodních zdrojů a hospodaření s vodou;
2. plánování ve vodním hospodářství;
3. distribuce vody pro všechny hospodářské sektory;
4. řízení přípravy a výstavby vodohospodářských investic; pokud jde o výstavbu energetických zařízení vodních děl, ve spolupráci s ministerstvem paliv a energetiky;
5. správa, provoz a udržování vodohospodářských děl a zařízení s výjimkou správy, provozu a udržování vodních elektráren;

6. péče o vodohospodářské meliorace;

7. péče o čistotu toků s vodohospodářského hlediska;

8. péče o úpravy toků, pokud přesahují rámec lesnicko technických meliorací;

9. péče o splavnost vodních toků a budování vodních cest;

10. výzkum a technický rozvoj ve vodním hospodářství;

11. řízení komplexní projektové služby pro projektování vodohospodářských děl a zařízení, s výjimkou případů, kdy projektované vodohospodářské zařízení je podle zásady komplexnosti projektováno jinou organizací ve funkci generálního projektanta;

12. péče o vodohospodářské kádry a jejich rozmístění.

(2) Ústřední úřady a jejich orgány jsou povinny napomáhat Ústřední správě vodního hospodářství a jejím orgánům při plnění úkolů ve vodním hospodářství.

§ 20.

Působnost výkonných orgánů národních výborů ve vodním hospodářství.

(1) Výkonné orgány krajských národních výborů plní ve svých obvodech vodohospodářské úkoly podle potřeb krajů v rámci směrnic Ústřední správy vodního hospodářství, zejména:

- a) pečují o soustavné a účelné hospodaření s vodou, o čistotu vody, o udržování rovnováhy mezi kapacitou vodních zdrojů a potřebou i spotřebou vody, řídí distribuci vody a spolupůsobí při zdolávání povodní;
- b) rozhodují ve všech správních věcech v oboru zákona o vodním hospodářství a úpravy držby nemovitostí nutné v důsledku vodohospodářských staveb a zařízení, zejména rozhodují o povolení k zvláštnímu užívání vody a o udělení souhlasu podle § 10, jakož i o užívání pozemků podle § 11;

c) v rámci své působnosti vykonávají činnost dozorcí, znaleckou a posudkovou, jakož i vodoprávně technickou;

d) účastní se prací, vyplývajících pro vodní hospodářství z plánu na zvelebení zemědělského, lesního a vodního hospodářství.

(2) Výkonné orgány krajských národních výborů mohou v jednotlivých případech pověřit orgány národních výborů nižších stupňů, aby prováděly některé správní úkony.

(3) Vláda může nařízením přenést působnost výkonných orgánů krajských národních výborů na výkonné orgány národních výborů nižších stupňů.

§ 21.

Závodní, podnikoví, sektoroví a resortní vodohospodáři.

(1) Provozovatel je povinen ustanovit závodního vodohospodáře pro každý podnik, závod, provozovnu, ústav, který má zařízení k jímání, k odběru nebo pro dodávku pitné, užitkové nebo provozní vody, anebo k vypouštění odpadní vody, jestliže množství vody přesahuje míru, kterou určí Ústřední správa vodního hospodářství v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady; provozovatel ustanoví závodního vodohospodáře z osob, které mají potřebné znalosti a provozní zkušenosti pro tuto funkci. Podle naléhavosti potřeby na vyzvání orgánů Ústřední správy vodního hospodářství nebo orgánů hygienické a protiepidemické služby je provozovatel povinen ustanovit osoby odpovědné za hospodaření s vodou i v závodech, které odebírají nebo vypouštějí vodu v menším množství.

(2) Podnik, který má několik závodů hospodařících s vodou, je povinen ustanovit podnikového vodohospodáře.

(3) Pro plnění úkolů výrobních odvětví v jednotlivých resortech se ustanovují sektoroví a resortní vodohospodáři.

(4) Úkoly a činnost vodohospodářů stanoví Ústřední správa vodního hospodářství a ministerstvo zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady.

§ 22.

Dozor.

(1) Ústřední správa vodního hospodářství vykonává buď přímo nebo svými orgány vrchní dozor na hospodaření s vodou, na užívání vody a její ochranu, jakož i na správu, provoz a údržbu vodohospodářských děl a zařízení, s výjimkou případů uvedených v odstavci 2.

(2) Tímto ustanovením nejsou dotčeny předpisy o provádění dozoru na lesnicko-technické meliorace, předpisy o státním požárním dozoru a požární ochraně, týkající se též ochrany proti živelním pohromám, zejména povodním, předpisy o dozoru na správu, provoz a udržování vodních elektráren, předpisy o dozoru na plavbu, provoz a používání veřejných přístavů a překladišť a jiné předpisy o dozoru na vodohospodářská díla.

Část pátá.

Příslušnost a řízení.

§ 23.

(1) Působnost výkonných orgánů krajských národních výborů ve věcech vodního hospodářství vykonávají výkonné orgány těch krajských národních výborů, v jejichž obvodech se zřizuje vodohospodářské nebo jiné dílo, k němuž se dává povolení nebo souhlas, nebo v jejichž obvodu se provádí opatření.

(2) Povolení podle § 8 udělí výkonný orgán krajského národního výboru na podkladě úvodního projektu, který mu předloží žadatel před jeho schválením; povolení udělí po provedeném řízení, a to rozhodnutím, ve kterém se uvedou zejména účel, místo, způsob, rozsah (míra) a podmínky užívání vody, vypouštění odpadních vod nebo ochrany proti vodě.

(3) Zřizuje-li vodohospodářská díla nebo zařízení vodohospodářský orgán, omezí se řízení jen na výrok o jejich přípustnosti s hlediska obecných zájmů a práv jiných účastníků.

(4) Výkonný orgán krajského národního výboru může udělené povolení změnit nebo zrušit v novém řízení, vyžaduje-li to jiný důležitější obecný zájem; došlo-li ke změně nebo zrušení povolení ve prospěch jiného žadatele, stanoví výkonný orgán krajského národního výboru zároveň povinnost a výši náhrady majetkové újmy, která vznikla dosud oprávněnému změnou nebo zrušením povolení. Nebude-li některý účastník souhlasit s výší náhrady, stanovené výkonným orgánem krajského národního výboru, může požádat soud, po případě příslušný arbitrážní orgán, o nové stanovení náhrady.

(5) V řízení o udělení, změně nebo zrušení povolení jsou povinni účastníci přednést všechny připomínky a námitky ve lhůtě stanovené výkonným orgánem krajského národního výboru nejpozději při konečném jednání.

(6) Nerozhodne-li vodohospodářský orgán jinak, je oprávnění spojeno se závodem, je- muž vodohospodářské dílo nebo zařízení slouží.

§ 24.

(1) Plánování a provádění investic kterého- koliv odvětví národního hospodářství, pokud se týkají užívání vody, vypouštění odpadních vod nebo ochrany proti vodě, musí být v sou- ladu se státním vodohospodářským plánem. Investor je povinen si vyžádat již v přípravě investičního úkolu od vodohospodářského or- gánu vyjádření, zda plánovaná investice je možná s hlediska vodohospodářského. V žá- dosti uvede investor potřebné množství vody, množství odpadní vody a stupeň jejího zne- čištění. Vodohospodářský orgán prověří in- vestici zejména s hlediska umístění investice, zajištění potřebného množství vody, nutnosti čištění odpadní vody, ochrany proti vodě, do- savadního užívání vody jinými spotřebiteli a zda je v souladu se státním vodohospodář- ským plánem. Investor je povinen připojit k žádosti o schválení investičního úkolu vy- jádření vodohospodářského orgánu.

(2) Vyjádření vodohospodářského orgánu je třeba též k plánované změně ve výrobním procesu závodu, ke změně a úpravě vodohos-

podářských děl a zařízení, i když se tyto změny a úpravy neprojeví investičně, avšak ovlivňují vodní hospodářství.

(3) Vyjádření vodohospodářského orgánu nenahrazuje povolení nebo souhlas podle to- hoto zákona, kterého je třeba k provedení vodohospodářského díla nebo zařízení.

Část šestá.

Společná ustanovení.

§ 25.

Správa vodohospodářských děl a zařízení.

(1) Komu přísluší vodní oprávnění, je po- vinen starat se o to, aby vodohospodářské dílo a zařízení bylo řádně spravováno, udržováno a provozováno podle podmínek oprávnění, po případě podle schválených manipulačních řádů, nejsou-li jeho správa, provoz a udržo- vání zajištěny jinak.

(2) Vodohospodářský orgán může převzít na dobu nezbytné potřeby správu, provoz nebo údržbu vodohospodářských děl a zaří- zení, s výjimkou vodních elektráren, spravo- vaných orgány ministerstva paliv a energie- tiky, vyžadují-li to zájmy vodního hospodář- ství nebo jiné obecné zájmy a jestliže ten, kdo je k tomu povinen, tento úkol řádně ne- plní a nezjednal-li nápravu ve stanovené lhůtě. Tuto správu, provoz a údržbu obsta- rává vodohospodářský orgán na náklad po- vinného.

(3) Jsou-li vodohospodářská díla a zařízení ve správě rozpočtových nebo hospodářských organizací, platí o převodu a správě vodohos- podářských děl a zařízení předpisy o správě národního majetku.

§ 26.

Vstup na cizí nemovitosti.

K provádění průzkumu a prací sloužících účelům vodního hospodářství a k výkonu do- zoru na vody, vodohospodářská díla a zaří- zení mohou osoby, které se vykážou potvrze- ním příslušného orgánu, vstupovat na cizí po-

zemky a do objektů a provádět v nich potřebné práce, průzkum nebo dozor, pokud není k tomu třeba povolení podle zvláštních předpisů. Takové osoby jsou povinny dbát toho, aby škoda, pokud se jí při těchto pracích nelze vystríhat, byla co nejmenší; způsobenou škodu nahradí orgán, který pověřené osoby vyslal. Nedojde-li k dohodě o výši náhrady škody, rozhodne se o ní v soudním, po případě v arbitrážním řízení. Pověřené osoby jsou povinny zachovávat tajemství o skutečnostech, o kterých se dověděly při své činnosti.

§ 27.

Náhrady za zvláštní užívání vody a za užívání vodohospodářských děl a zařízení.

Odběratelé a jiní uživatelé vody jsou povinni platit orgánům Ústřední správy vodního hospodářství podle zásad schválených vládou přiměřené náhrady za zvláštní užívání vody, které je umožněno nebo zlepšeno vodohospodářskými díly nebo zařízeními, spravovanými Ústřední správou vodního hospodářství, jakož i za užívání těchto děl a zařízení. Vláda může stanovit výjimky z této povinnosti.

§ 28.

Ochrana rybníků.

(1) Při projektování, výstavbě, provozu a údržbě vodohospodářských děl a zařízení, jakož i při jiném užívání vod, je nutné přihlížet k potřebám rybníků; zejména je nutné chránit vody proti znečišťování, umělému oteplení, vypouštění závadných odpadních vod, vypouštění vody z koryt způsobem co možná neškodným pro ryby, jakož i zřizovat a udržovat rybí přechody, česlice a pod.

(2) Náklady na zařízení a opatření na ochranu rybníků hradí u nově budovaných vodohospodářských děl a zařízení zpravidla investor těchto děl. Náklady na odstranění zařízení škodlivých rybníků u vybudovaných vodohospodářských děl hradí ten, kdo žádá o jejich odstranění. Se zřetelem na zvláštní

okolnosti může výkonný orgán krajského národního výboru stanovit jinou uhrazovací povinnost.

(3) Podrobnosti týkající se výstavby zařízení a jiných opatření na ochranu rybníků a úhrady nákladů stanoví Ústřední správa vodního hospodářství v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady.

§ 29.

Vyvlastnění nemovitostí a práv.

(1) Nemovitosti a práva, kterých je třeba pro účely stanovené tímto zákonem nebo pro přístup k vodám za účelem jejich obecného užívání, lze vyvlastnit, nedojde-li k dohodě o výkupu nebo o užívání. Vyvlastněním lze dosáhnout přechodu vlastnického práva k nemovitostem, zřízení práva stavby nebo zřízení věcných břemen na nemovitostech.

(2) Pro vyvlastňovací řízení, způsob a placení náhrady za vyvlastnění, pro vstup na vyvlastňovanou nemovitost a pro její užívání před zahájením vyvlastňovacího řízení platí obdobně ustanovení zákona č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí, vládního nařízení č. 93/1950 Sb., o výstavbě obcí, jakož i předpisů podle nich vydaných. Ústřední správa vodního hospodářství může však v dohodě s ministerstvem financí vyhláškou stanovit odchylky od těchto ustanovení, nutné vzhledem ke zvláštní povaze vodohospodářských děl a zařízení a jejich provozu.

§ 30.

Zánik zástavních a jiných věcných práv a břemen.

Zástavní práva na majetku ve státním socialistickém vlastnictví, který je určen k tomu, aby se ho trvale užívalo k účelům vodního hospodářství, zanikají bez náhrady; knihovní soud je vymaže k návrhu Ústřední správy vodního hospodářství nebo jejích orgánů s odvoláním na tento zákon. Závazky, pro které bylo zástavní právo zřízeno, zůstávají nedotčeny. O zániku jiných věcných

práv (břemen) než zástavních na takovém majetku platí přiměřeně ustanovení §§ 1 až 7 vl. nař. č. 97/1952 Sb., o zániku věcných práv na některých částech národního majetku.

§ 31.

Evidence vodohospodářských povolení.

(1) Místo dosavadních vodních knih se zavádí nová evidence vodohospodářských děl a zařízení a vodohospodářských povolení a souhlasů.

(2) Podrobnosti stanoví Ústřední správa vodního hospodářství vyhláškou.

Část sedmá.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 32.

Zrušení vodních družstev.

(1) Vodní družstva zřízená podle dřívějších vodních zákonů se zrušují. Majetek zrušených vodních družstev přechází na stát, do správy orgánů Ústřední správy vodního hospodářství.

(2) Vlastníci (uživatelé) meliorovaných pozemků jsou povinni podle míry prospěchu poskytovat pomoc orgánům Ústřední správy vodního hospodářství a účastnit se při provozu a udržování rozvodné závlahové sítě a odvodňovací, drenážní a drobné odpadové sítě. Podrobnosti upraví Ústřední správa vodního hospodářství v dohodě s ministerstvy zemědělství a financí.

(3) V obcích, kde jednotná zemědělská družstva nebo státní statky obhospodařují všechny meliorované pozemky, odevzdá Ústřední správa vodního hospodářství v dohodě s ministerstvy zemědělství a financí postupně rozvodnou závlahovou síť a odvodňovací, drenážní a odpadovou síť do trvalého užívání jednotných zemědělských družstev nebo ji převede do správy státních statků.

(4) Způsob vypořádání práv a závazků zrušených vodních družstev stanoví Ústřední správa vodního hospodářství v dohodě s ministerstvem financí a zúčastněnými ústředními úřady.

§ 33.

Zrušení vodovodních svazů a vodních družstev pro zásobování obcí vodou.

Dosavadní vodovodní svazy, zřízené zákonem č. 49/1931 Sb., o státním fondu pro vodohospodářské meliorace, a vodní družstva pro zásobování obcí vodou, zřízená zákonem č. 20/1941 Sl. z., o finančním zabezpečení některých vodních staveb státních a státem podporovaných, se zrušují. Jejich majetek přechází na stát; spravují jej příslušné hospodářskovýrobní organizace Ústřední správy vodního hospodářství.

§ 34.

Zrušení nároků na bezplatné nebo zvýhodněné dodávky vody z veřejných vodovodů.

Ustanovení smluv o odběru vody mezi bývalými provozovateli veřejných vodovodů a vlastníky pozemků, na nichž se jímá voda pro veřejné vodovody, a ustanovení smluv mezi bývalými provozovateli veřejných vodovodů a odběrateli vody, týkající se bezplatných a zvýhodněných dodávek vody z veřejných vodovodů, se zrušují bez náhrady.

§ 35.

Přezkoušení dosavadních vodních oprávnění.

(1) Dosavadní vodní oprávnění se musí přihlásit nejdéle do jednoho roku po počátku účinnosti tohoto zákona u výkonného orgánu příslušného krajského národního výboru. Včas nepřihlášená vodní oprávnění zanikají bez náhrady.

(2) Další trvání včas přihlášených vodních oprávnění se posuzuje podle ustanovení tohoto zákona. Nejsou-li u nich splněny předpoklady potřebné k jejich dalšímu trvání, nebo vyžaduje-li to obecný zájem, zruší se vodní oprávnění bez náhrady.

(3) O tom, kdo bude provozovat vodohospodářská díla a zařízení, u nichž vodní oprávnění zanikla, a jejichž provozu je třeba v hospo-

dárském nebo jiném obecném zájmu, rozhodne Ústřední správa vodního hospodářství v dohodě se státním úřadem plánovacím a s ostatními zúčastněnými ústředními úřady. O převod vlastnického práva nebo správy se postará ten, komu bude uloženo, aby vodohospodářské dílo nebo zařízení provozoval.

(1) O vodohospodářských dílech a zařízeních, kterých nelze národohospodářsky využít, provede výkonný orgán krajského národního výboru řízení, podle jehož výsledku může uložit vlastníku nebo správci vodohospodářského díla nebo zařízení uvedení do neškodného stavu. Nelze-li takto zajistit zřízení neškodného stavu, vysloví vodohospodářský orgán přechod vlastnictví těchto vodohospodářských děl a zařízení bez náhrady na stát. Části vodohospodářských děl nebo zařízení, které bezprostředně souvisí s vodními toky, převezme orgán spravující vodní tok, který se postará o vhodnou úpravu.

§ 36.

Poměr k jiným právním předpisům.

Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na vody, které byly prohlášeny ministerstvem zdravotnictví za přírodní léčivé vody nebo za přírodní minerální vody stolní, dále na vody solné, důlní a vody smíšené se zemními oleji.

§ 37.

Součinnost s orgány hygienické a protiepidemické služby.

Jde-li o opatření, která se dotýkají hygienické a protiepidemické péče, postupují vodohospodářské orgány v souladu s opatřeními, nařízenými orgány hygienické a protiepidemické služby, a jsou proto povinny si před svým rozhodnutím nebo opatřením vyžádat jejich závazný posudek.

§ 38.

Prováděcí předpisy.

(1) Předpisy k provedení tohoto zákona vydá vláda nařízením; zejména tímto způsobem stanoví:

- a) podrobnější postup při projednávání návrhů na povolení vodohospodářských děl a zařízení, na jejich provoz a na vydávání příslušných provozních řádů;
- b) způsob a podmínky zřizování, provozu a udržování závlahových a odvodňovacích soustav;
- c) která vodohospodářská díla a zařízení mohou budovat jednotlivé rozpočtové nebo hospodářské organizace, po případě jednotlivci, jakož i která vodohospodářská díla a zařízení tyto organizace a jednotlivci budou přejímat a spravovat.

(2) Vláda stanoví, která zařízení pro zásobování vodou a odvodnění obcí místního významu budou začleněna do organizační soustavy komunálního hospodářství.

(3) Podrobnější předpisy k provedení tohoto zákona vydá Ústřední správa vodního hospodářství v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady.

(4) Pokud nebudou vydány předpisy předvídané tímto zákonem, postupuje se podle dosavadních předpisů.

§ 39.

Poměr k dřívějším předpisům.

Platnosti pozbývají veškeré předpisy o věcech upravených tímto zákonem, zejména:

1. zákon č. 93/1869 ř. z., jenž se týká ustanovení o právu vodním,
2. zákon č. 71/1870 čes. z. z. o tom, kterak vody lze užívat, sváděti a jí se brániti, ve znění přílohy vládního nařízení č. 305/1942 Sb.,
3. zákon č. 65/1870 mor. z. z., o používání a provádění vod i obraně proti nim,
4. zákon č. 51/1870 slez. z. z., o používání a provádění vod i obraně proti nim, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,

5. zák. čl. XXIII/1885 o vodním právu, ve znění zák. čl. XVIII/1913 a ostatní předpisy jej měnící a doplňující,
6. zákon č. 66/1901 ř. z., o stavbě vodních drah a o provedení úpravy řek, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,
7. zákon č. 49/1931 Sb., o státním fondu pro vodohospodářské meliorace, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,
8. zákon č. 50/1931 Sb., o státním fondu pro splavnění řek, vybudování přístavů, výstavbu údolních přehrad a pro využitkování vodních sil, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,
9. zákon č. 20/1941 sl. z., o finančním zabezpečení některých vodních staveb státních a státem podporovaných,
10. vládní nařízení č. 92/1953 Sb., kterým se zřizuje Ústřední správa vodního hospodářství.

§ 40.

Účinnost.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1955; provede jej ministr lesů a dřevařského průmyslu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Krosnář v. r.
